

26 (27) ОКТОМВРИ — СВЕТИ ДИМИТРИЙ БАСАРБОВСКИ

Преподобни Димитрий Басарбовски се родил в село Басарбово, което се намира на 8—9 километра от град Русе.

Преподобни Паисий Хилендарски в своята «Славянобългарска история» сочи 1685 г. навярно като година на смъртта му.

Според св. Паисий той бил цивилно лице. Живеел просто. Имал няколко овци. Засади си малко лозе до една река. Там си направил малка колиба. Прекарал целия си живот сам. Със светия си живот угодил на Бога. На същото място умрял и там бил погребан. По-късно Бог открил на някои човеци неговите мощи. Последните били пренесени в село Басарбово, Русенско. Край тях ставали изцеления. Така с простото си житие св. Димитрий просиял в сред българския народ. Бог го прославил посмъртно с много чудеса.

Според румънския синаксар той бил селски пастир на животни. Бил с чувствителна съвест. Имал страх Божи.- Веднъж, като изкарвал животните на полето, от невнимание стъпнал едно птиче гнездо с птиченцата. Този случай така му повлиявал, че за наказание три години ни зиме, ни лете не обул виновния крак.

Друго предание говори, че бил женен, но без деца. Подир смъртта на жена си постъпил в пещерния манастир до родното си село. Там бил постриган за монах. Подвизавал се усърдно. Възпитал в себе си всички възвишени добродетели на истински монах. Предвидил смъртта си. Излязъл от манастира, легнал между два камъка на брега на близката река Лом и там предал на Господа душата си.

Подир някое време паднал пороен дъжд. Водата свлякла тия два камъка заедно със светите мощи на преподобния в реката.

Мощите лежали известно време във водата. Преподобни Димитрий се явил на една бесновата девица от село Басарбово и й казал, че ще я излекува от болестта й, щом като извади мощите му от реката. Мощите били извадени и положени в селската църква. Бесноватата девица била излекувана. Такова благодатно изцеление получавали и много други болни от различни болести.

Две боголюбиви сестри от близкото село Червена вода благоговейно почитали преподобния. Поискали тайно да си откраднат от мощите му частица за новопостроения от тях храм. Но колата им не могла да тръгне, докато не се разкажали и не върнали откраднатата частица.

Търновският митрополит Никифор дошъл да се поклони на мощите с група духовници. В тая група бил и монах Лаврентий. Той се опитал, като целува мощите, да си отхапе частица. Но устата му останала отворена до момента, докогато със сълзи на очи се покаял.

Преславският епископ Йоаникий тежко заболял. Поискал да го занесат при преподобни

Димитрий. Положили го при ковчега му. След като била отслужена божествена Литургия, той оздравял напълно.

Турчин решил една нощ да ограби църквата на преподобния. Докоснал се до сребърните кандила. Нозете му се схванали. Сутринта богомолци го изнесли на ръце из църквата. Този човек до края на живота си пълзял по улиците на град Русе и просел милостиня.

Угро-влахийски воевода пожелал да има мощите на преподобни Димитрий в своята домашна църква. С такава мисия изпратил в Басарбово боляри и свещеници. Но светецът не разрешил да пренесат мощите му през Дунава. Удивени, пратениците решили да разберат волята на Божия угодник. Поставили мощите в кола с невпрягани дотогава юнци. Оставили животните свободни. Юнците отишли с колата направо в Басарбово и спрели пред църквата.

В 1774 г., когато бушувала една от руско - турските войни, руският генерал Петър Салтиков наредил мощите на преподобни Димитрий да бъдат отнесени в Русия. Букурещкият българин Димитър Поклонник, който служел за преводач при генерала, го помолил да ги остави в Букурещ като обезщетение срещу загубите на румънския народ във войната. Генералът се съгласил.

Оттогава тези свети мощи почиват в Букурещ, в църквата «Три светители». *(У нас е прието да се чествува неговата памет на 27 октомври).*